

Cuprins

Capitolul I. Contenciosul constituțional, disciplină universitară de studiu	1
Capitolul II. Curtea Constituțională – dimensiune a statului de drept	5
§1. Istoric	5
§2. Modele și funcții ale instanțelor constituționale	10
§3. Reglementare juridică	13
§4. Discuție generală privind autoritățile competente a efectua controlul de constituționalitate	18
§5. Precizări referitoare la natura juridică a Curții Constituționale. Legitimitatea democratică a jurisdicțiilor constituționale	26
§6. Trăsăturile și funcțiile Curții Constituționale	35
Capitolul III. Structurile Curții Constituționale	38
§1. Judecătoria Curții Constituționale	38
1.1. Numărul judecătorilor și condițiile de acces la funcție	38
1.2. Numirea judecătorilor	40
1.3. Mandatul judecătorului	42
1.4. Obligațiile judecătorului	47
1.5. Incompatibilități	48
1.6. Protecția judecătorilor	49
1.7. Răspunderea judecătorilor	50
1.8. Imunitatea judecătorilor	54
1.9. Rezervarea postului	56
1.10. Beneficiile și drepturile judecătorului constituțional	56
1.11. Independența și inamovibilitatea judecătorului constituțional	57
§2. Președintele Curții Constituționale	64
2.1. Durata mandatului, interimatul funcției	65
2.2. Atribuțiile Președintelui Curții Constituționale	65

2.3. Atribuția de supraveghere a ordonatorului de credite _____	68
2.4. Actele _____	69
§3. Plenul Curții Constituționale _____	69
3.1. Denumirea _____	69
3.2. Competența _____	69
3.3. Procedura de lucru _____	72
§4. Serviciile, Birourile și Compartimentele Curții Constituționale _____	72
4.1. Magistrații-asistenți _____	74
4.1.1. Răspunderea magistraților-asistenți _____	80
4.2. Secretariatul general al Curții Constituționale _____	81
4.2.1. Organizarea Secretariatului general al Curții Constituționale _____	81
4.2.2. Conducerea Secretariatului general _____	82
4.2.3. Răspunderea disciplinară a Secretarului general _____	83
4.3. Personalul auxiliar de specialitate, personalul contractual și personalul de specialitate juridică asimilat magistraților-asistenți din cadrul Curții Constituționale _____	84
4.3.1. Compartimentul grefă, registratură și arhivă _____	85
4.3.2. Direcția economică _____	85
4.3.3. Biroul resurse umane și salarizare _____	86
4.3.4. Biroul statistică și informatică _____	86
4.3.5. Compartimentul registratură și arhivă generală _____	86
4.3.6. Cabinetul Secretarului general _____	87
4.3.7. Consilierul juridic _____	87
4.3.8. Personalul de la cabinetele judecătorilor _____	87
4.4. Răspunderea juridică _____	87
4.4.1. Răspunderea personalului auxiliar de specialitate al Curții Constituționale _____	87
4.4.2. Răspunderea personalului contractual al Curții Constituționale _____	89
4.4.3. Răspunderea disciplinară a personalului de specialitate juridică asimilat magistraților-asistenți din cadrul Curții Constituționale _____	90
§5. Sediul Curții Constituționale _____	90

Capitolul IV. Competența Curții Constituționale	92
§1. Generalități	92
1.1. Jurinomia Constituțională	99
§2. Clasificarea atribuțiilor	104
2.1. Criteriul înscrierii în Constituție	104
2.2. Criteriul organului competent să efectueze controlul	105
2.3. Criteriul temporal	106
2.4. Criteriul procedurii de realizare a controlului	107
2.5. Criteriul sistemic	107
2.6. Criteriul conținutului atribuțiilor	111
2.7. Controlul constituționalității tratatelor internaționale	113
2.8. Soluționarea conflictelor dintre autorități	114
§3. Alte precizări privind controlul de constituționalitate	116
Capitolul V. Accesul la Curtea Constituțională	129
§1. Mijloace de acces la Curtea Constituțională	129
§2. Obiecția de neconstituționalitate	133
§3. Excepția de neconstituționalitate	141
3.1. Noțiuni generale	141
3.2. Trăsăturile excepției de neconstituționalitate	143
3.3. Elemente de comparație între excepția de neconstituționalitate și obiecția de neconstituționalitate	144
3.4. Legea	153
3.5. Ordonanța de Guvern	160
3.6. Alte acte	167
3.7. Excepția de neconstituționalitate invocată în fața instanței de judecată sau de arbitraj comercial	168
3.8. Cauzele de inadmisibilitate. Generalități	169
3.9. Cauzele de inadmisibilitate privind obiectul sesizării	173
3.10. Cauze de inadmisibilitate privind subiectul sesizării	181
3.11. Cauze de inadmisibilitate privind temeiul constituțional invocat în susținerea excepției de neconstituționalitate	182

§4. Alte forme de sesizare prevăzute de lege _____	184
4.1. Controlul constituționalității tratatelor sau a altor acorduri internaționale _____	184
4.2. Controlul constituționalității regulamentelor Parlamentului _____	188
4.3. Controlul constituționalității hotărârilor plenului Camerei Deputaților, a hotărârilor plenului Senatului și a hotărârilor plenului celor două Camere reunite ale Parlamentului _____	190
4.4. Controlul inițiativei de revizuire a Constituției _____	191
4.5. Soluționarea conflictelor juridice de natură constituțională dintre autoritățile publice _____	193
4.6. Controlul criteriilor constituționale pentru îndeplinirea funcției de Președinte al României _____	194
4.7. Controlul referendumului și al inițiativei populare _____	198
4.8. Controlul constituționalității partidelor politice _____	201
§5. Subiectele de sesină (sesizare) _____	202
5.1. Invocarea excepției de neconstituționalitate de către justițiabili _____	206
5.2. Invocarea excepției de neconstituționalitate de către procuror _____	215
5.3. Invocarea excepției de neconstituționalitate din oficiu de către instanța de judecată _____	217
5.4. Invocarea excepției de neconstituționalitate de către Avocatul Poporului _____	218
§6. Imperative procedurale de ordine publică privind admisibilitatea sesizărilor în jurisdicția Curții Constituționale din România _____	224

Capitolul VI. Procedurile în contenciosul

constituțional _____	228
§1. Generalități _____	228
§2. Trăsăturile procedurilor în contenciosul constituțional _____	229
2.1. Funcționarea și procedura în fața Curții Constituționale _____	238
§3. Procedura în cazul obiecției de neconstituționalitate _____	239

---

§4. Procedura în controlul regulamentelor parlamentare	245
§5. Procedura în controlul regulamentelor Parlamentului, a hotărârilor plenului Camerei Deputaților, a hotărârilor plenului Camerei Senatului și a hotărârilor plenului celor două Camere reunite	247
§6. Procedura în excepția de neconstituționalitate	249
§7. Procedura în controlul inițiativei de revizuire a Constituției	267
§8. Procedura în controlul constituționalității tratatelor sau altor acorduri internaționale [art. 146 lit. b) din Constituție]	270
§9. Soluționarea conflictelor juridice de natură constituțională dintre autoritățile publice [art. 146 lit. e) din Constituție]	272
§10. Controlul criteriilor constituționale pentru accesul în funcție, exercitarea și îndeplinirea atribuțiilor de Președinte al României	274
§11. Constatarea existenței împrejurărilor care justifică interimatul în exercitarea funcției de Președinte al României [art. 146 lit. g) din Constituție]	278
§12. Emiterea avizului pentru suspendarea din funcție a Președintelui României [art. 146 lit. h) din Constituție]	280
§13. Verificarea îndeplinirii condițiilor pentru exercitarea inițiativei legislative de către cetățeni [art. 146 lit. j) din Constituție]	281
§14. Judecarea contestațiilor care au ca obiect constituționalitatea unui partid politic [art. 146 lit. k) din Constituție]	282
§15. Controlul respectării procedurii de organizare și desfășurare a referendumului și confirmarea rezultatului acestuia [art. 146 lit. i) din Constituție]	284
§16. Reguli procedurale cu privire la pronunțarea hotărârilor, deciziilor și la emiterea avizelor Curții Constituționale	285
Capitolul VII. Actele Curții Constituționale	289
§1. Denumire. Generalități	289
§2. Natura juridică	292

§3. Categoriile de decizii _____	296
§4. Deciziile Curții Constituționale produc efecte numai pentru viitor _____	305
§5. Publicarea actelor Curții Constituționale _____	308
§6. Reguli procedurale cu privire la comunicarea actelor Curții Constituționale _____	313
§7. Proceduri privind executarea actelor Curții Constituționale _____	314

Capitolul VIII. Caracterul obligatoriu al actelor Curții

Constituționale _____	322
§1. Efectele obligatorii ale actelor Curții Constituționale înainte de revizuirea constituțională din anul 2003 _____	322
§2. Efectele general obligatorii ale actelor Curții Constituționale după revizuirea din 2003 _____	329

Capitolul IX. Probleme importante ce s-au aflat pe rolul Curții Constituționale din România _____

§1. Considerații generale _____	339
§2. Principiul egalității _____	342
§3. Liberul acces la justiție _____	344
§4. Neretroactivitatea legii _____	346
§5. Un statut constituțional al deputaților și senatorilor _____	347
§6. Imobilele cu destinație de locuințe, naționalizate _____	348
§7. Regimul investițiilor străine (dreptul la proprietate asupra terenurilor) _____	349
§8. Libertatea religioasă _____	350
§9. Dreptul la libera circulație _____	350
§10. Rolul și locul Ministerului Public _____	351
§11. Prioritatea reglementărilor internaționale asupra celor interne _____	353
§12. Delegarea legislativă _____	354
12.1. Delegarea printr-o lege de abilitare _____	354
12.2. Delegarea direct de Constituție în ce privește ordonanțele de urgență _____	354
§13. Conținutul libertății individuale (îmbrăcămintea arestatului preventiv) _____	355
§14. Homosexualitatea _____	355

§15. Alegeri prezidențiale _____	356
§16. Conflictul dintre autoritățile publice _____	356
§17. Avizul consultativ pentru suspendarea Președintelui României și existența interimatului funcției de Președinte al României _____	375
§18. Principiul bicameralismului _____	377
§19. Recunoașterea unor drepturi derivate din căsătoriile dintre persoane de același sex _____	378
§20. Asimilarea și echivalarea efectelor deciziilor Curții Constituționale cu cele ale unei legi de dezincriminare _____	381

Anexe

Anexa 1. Constituția României _____	384
Anexa 2. Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale _____	417
Anexa 3. Hotărârea nr. 6 din 7 martie 2012 pentru adoptarea Regulamentului de organizare și funcționare a Curții Constituționale _____	435

Bibliografie _____	470
---------------------------	-----

Index alfabetic _____	475
------------------------------	-----